

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7/9 เรื่อง การเลี้ยงปลานิล

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 งานเกษตร

เวลาเรียน 9 ชั่วโมง

รายวิชา ง22101 การดำรงชีวิตและการอาชีพ 3

เวลาเรียน 20 ชั่วโมง/สัปดาห์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ภาคเรียนที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพ

ผู้สอน นายวิบูลย์ สารสิทธิธรรม

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ง 1.1 เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม เพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว

ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

-

ตัวชี้วัดปลายทาง

- ง 1.1 ม.2/1 ใช้ทักษะการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาการทำงาน
- ง 1.1 ม.2/2 ใช้ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน
- ง 1.1 ม.2/3 มีจิตสำนึกในการทำงานและใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายลักษณะสำคัญของปลานิลได้ (K)
2. อธิบายสรุปเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของการเลี้ยงปลานิลในประเทศไทยได้ถูกต้อง (P)
3. วิเคราะห์เกี่ยวกับสายพันธุ์ปลานิลได้ถูกต้อง (P)
4. เห็นความสำคัญของการเลี้ยงปลานิลเพื่อสร้างอาชีพและรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัว (A)

3. สาระสำคัญ

ปลานิลเป็นปลาน้ำจืด มีนิสัยชอบอยู่รวมกันเป็นฝูง (ยกเว้นเวลาสืบพันธุ์) มีความอดทน และปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี ส่งผลให้มีการเลี้ยงกันอย่างแพร่หลายในประเทศไทย

4. สารการเรียนรู้

1. รูปร่างและลักษณะนิสัยของปลานิล
2. ประวัติความเป็นมาของการเลี้ยงปลานิลในประเทศไทย

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. อยู่อย่างพอเพียง

7. คำถามสำคัญ

เพราะเหตุใดการเลี้ยงปลานิลจึงเป็นที่นิยมมากในประเทศไทย

8. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

กระบวนการคิดขั้นสูงเชิงระบบ GPAS 5 Steps

ขั้นสังเกต รวบรวมข้อมูล (Gathering)

1. นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับลักษณะของปลานิล โดยการตอบคำถาม ดังนี้

- ปลานิลเป็นปลาชนิดใด
(ปลาน้ำจืด)
- ปลานิลมีถิ่นกำเนิดอยู่ที่ใด
(ทวีปแอฟริกา)
- ปลานิลมีลักษณะรูปร่างอย่างไร
(ตัวอย่างคำตอบ มีริมฝีปากบนและริมฝีปากล่างเสมอกัน มีเกล็ด 4 แถวตรงบริเวณแก้ม

และมีลายพาดขวางลำตัวประมาณ 9-10 แถบ)

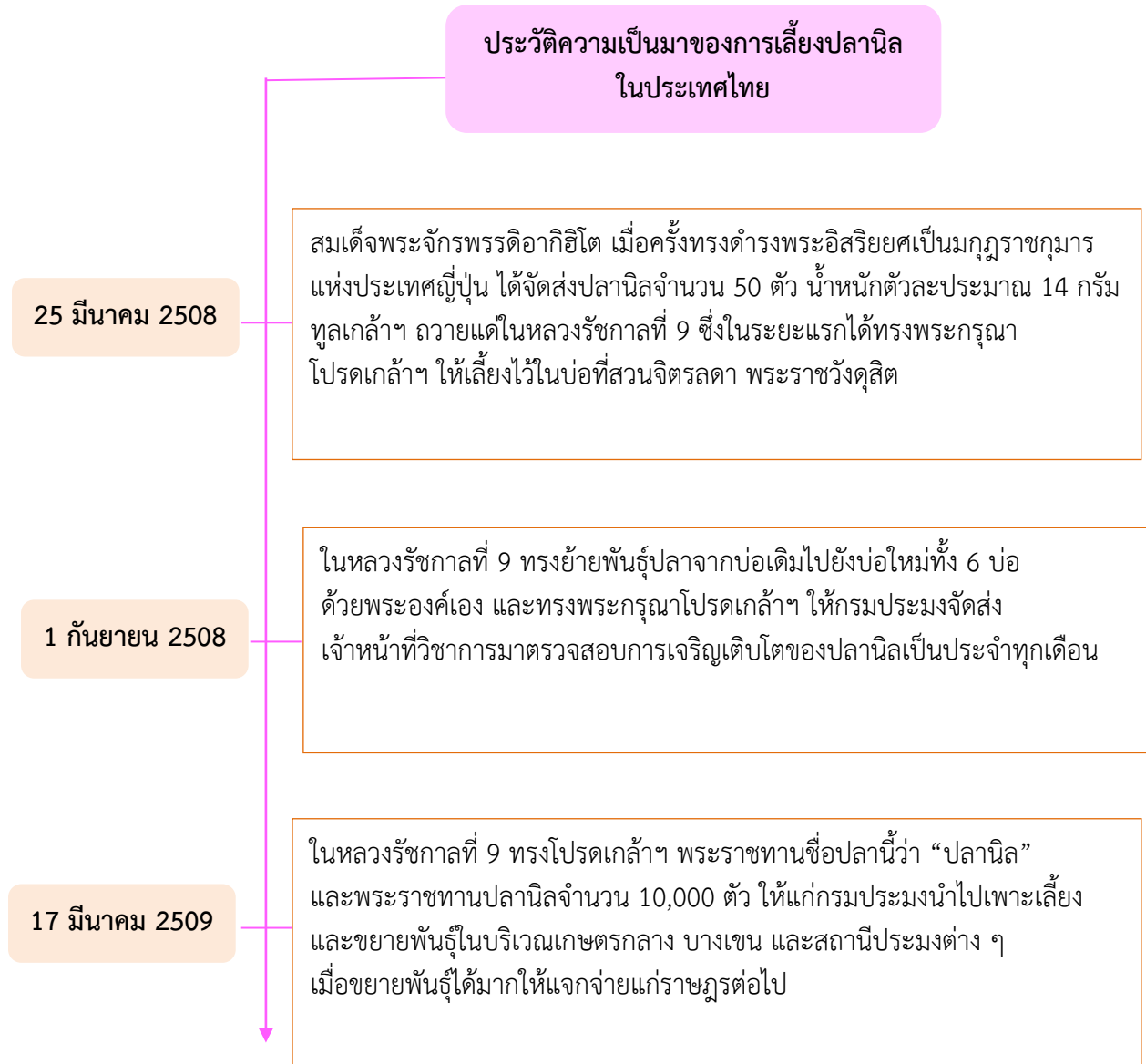
- ลักษณะนิสัยของปลานิลเป็นอย่างไร
(ตัวอย่างคำตอบ ชอบอยู่รวมกันเป็นฝูง มีความอดทน และสามารถปรับตัวเข้ากับ

ธรรมชาติได้ดี)

2. นักเรียนร่วมกันศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของการเลี้ยงปลานิลในประเทศไทย จากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น หนังสือเรียน อินเทอร์เน็ต

ขั้นตอนวิเคราะห์และสรุปความรู้ (Processing)

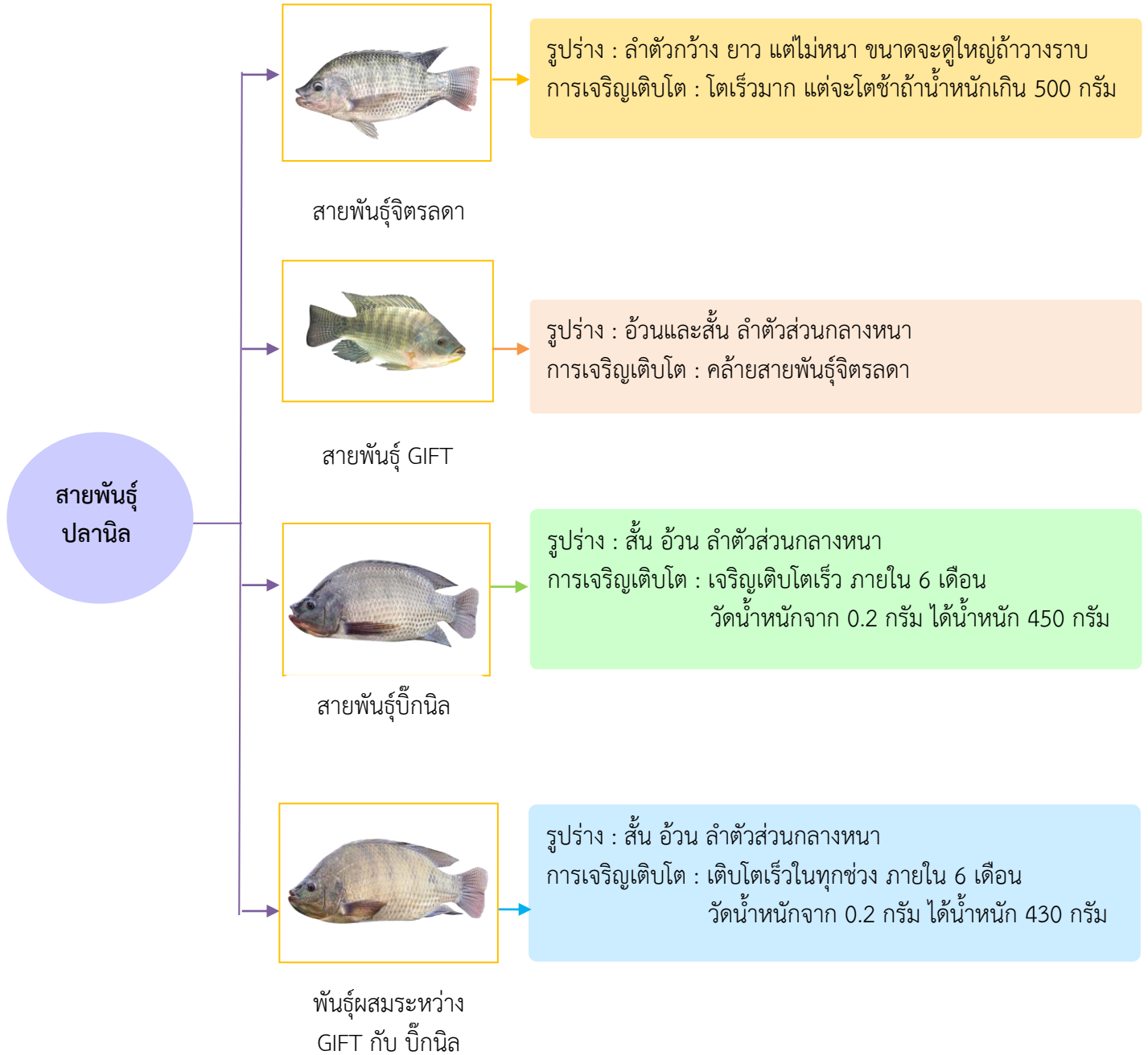
3. นักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของการเลี้ยงปลานิลในประเทศไทย โดยใช้แผนภาพความคิด ดังต่อไปนี้

4. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์เกี่ยวกับสายพันธุ์ปลานิล โดยการตอบคำถาม ดังนี้

- ปลานิลมีกี่สายพันธุ์ อะไรบ้าง และแต่ละสายพันธุ์มีขนาดรูปร่างและลักษณะการเจริญเติบโตอย่างไร

แล้วบันทึกคำตอบของนักเรียนเป็นแผนภาพความคิดบนกระดาน ดังตัวอย่าง

5. นักเรียนคิดประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่า แล้วสรุปเป็นความคิดรวบยอด โดยใช้คำถาม ดังนี้
- เพราะเหตุใดการเลี้ยงปลานิลจึงเป็นที่นิยมมากในประเทศไทย
(ตัวอย่างคำตอบ เลี้ยงง่ายและทนต่อสภาพแวดล้อมได้เป็นอย่างดี และให้ผลตอบแทน

ค่อนข้างสูง)

ขั้นปฏิบัติและสรุปความรู้หลังการปฏิบัติ (Applying and Constructing the Knowledge)

6. นักเรียนแบ่งกลุ่ม เลือกศึกษาพันธุ์ปลานิลที่ตนเองสนใจมา 1 สายพันธุ์ แล้วสรุปข้อมูลที่กำหนดให้ ดังนี้

- ชื่อสายพันธุ์
- แหล่งที่มา
- การเจริญเติบโต
- รูปร่าง
- ลักษณะของเนื้อปลา
- ลักษณะของสี
- การออกไข่
- การต้านทานโรค

7. นักเรียนตรวจสอบความถูกต้องและความเรียบร้อยของผลงาน หากพบข้อผิดพลาดควรปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

8. นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่เข้าใจเป็นความรู้ร่วมกัน ดังนี้
- ปลานิลเป็นปลาน้ำจืด มีนิสัยชอบอยู่รวมกันเป็นฝูง (ยกเว้นเวลาสืบพันธุ์) มีความอดทน และปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี ส่งผลให้มีการเลี้ยงกันอย่างแพร่หลายในประเทศไทย

ขั้นสื่อสารและนำเสนอ (Applying the Communication Skill)

9. นักเรียนนำเสนอผลงานการศึกษาพันธุ์ปลานิล หน้าชั้นเรียน

กิจกรรมนี้สร้างเสริมทักษะศตวรรษที่ 21 ด้านการสื่อสาร

10. นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเกี่ยวกับวิธีการทำงานให้เห็นการคิดเชิงระบบและวิธีการทำงานที่มีแบบแผน

ขั้นประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่าบริการสังคมและจิตสาธารณะ (Self-Regulating)

11. นักเรียนประเมินตนเอง โดยเขียนแสดงความรู้สึกล้างการเรียนและหลังการทำกิจกรรม
ในประเด็นต่อไปนี้

- สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ในวันนี้คืออะไร
- นักเรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมในกลุ่มมากน้อยเพียงใด
- เพื่อนนักเรียนในกลุ่มมีส่วนร่วมกิจกรรมในกลุ่มมากน้อยเพียงใด
- นักเรียนพึงพอใจกับการเรียนในวันนี้หรือไม่ เพียงใด
- นักเรียนจะนำความรู้ที่ได้นี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัว และสังคมทั่วไปได้อย่างไร

จากนั้นแลกเปลี่ยนตรวจสอบขั้นตอนการทำงานทุกขั้นตอนว่าจะเพิ่มคุณค่าไปสู่สังคม
เกิดประโยชน์ต่อสังคมให้มากขึ้นกว่าเดิมในขั้นตอนใดบ้าง สำหรับการทำงานในครั้งต่อไป

9. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของสถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)
2. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning เน้นสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของสถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)
3. ภาพพลาณิล
4. แหล่งการเรียนรู้อินเทอร์เน็ต
5. <https://www.iadth.com>

10. การประเมินการเรียนรู้

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. อธิบายลักษณะสำคัญของพลาณิลได้ (K)	- สังเกตพฤติกรรมจากการตอบคำถามเป็นรายบุคคล	- ข้อคำถามและแนวคำตอบ - แบบสังเกตพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรม	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
2. อธิบายสรุปเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของการเลี้ยงปลานิลในประเทศไทยได้ถูกต้อง (P) 3. วิเคราะห์เกี่ยวกับสายพันธุ์ปลานิลได้ถูกต้อง (P)	- ประเมินการอธิบายสรุปเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของการเลี้ยงปลานิลในประเทศไทยได้ถูกต้อง - ประเมินการวิเคราะห์เกี่ยวกับสายพันธุ์ปลานิลได้ถูกต้อง - ประเมินพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม	- แบบประเมินการอธิบายสรุปเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของการเลี้ยงปลานิลในประเทศไทยได้ถูกต้อง - แบบประเมินการวิเคราะห์เกี่ยวกับสายพันธุ์ปลานิลได้ถูกต้อง - แบบประเมินพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์ - คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
4. เห็นความสำคัญของการเลี้ยงปลานิลเพื่อสร้างอาชีพและรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัว (A)	- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นรายบุคคล	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์

11. แบบประเมินตามสภาพจริง (Rubrics)

แบบประเมินกระบวนการทำงานกลุ่ม

รายการการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
กระบวนการทำงานกลุ่ม	มีการกำหนดบทบาทสมาชิกชัดเจน และมีการชี้แจงเป้าหมายการทำงาน มีการปฏิบัติงานร่วมกัน อย่างร่วมมือร่วมใจ พร้อมกับการประเมิน เป็นระยะ ๆ	มีการกำหนดบทบาทสมาชิกชัดเจน มีการชี้แจงเป้าหมาย อย่างชัดเจน และปฏิบัติงานร่วมกัน แต่ไม่มีการประเมิน เป็นระยะ ๆ	มีการกำหนดบทบาทเฉพาะหัวหน้า ไม่มีการชี้แจงเป้าหมาย อย่างชัดเจน ปฏิบัติงานร่วมกัน ไม่ครบทุกคน	ไม่มีการกำหนดบทบาทสมาชิก และไม่มีการชี้แจงเป้าหมาย สมาชิกต่างคนต่างทำงาน

ความเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ได้ทำการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ของ นางสาวพินทุสร สังฆมนเเวศ แล้วมีความคิดเห็นดังนี้

1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

- ☐ ครบถ้วนและถูกต้อง
☐ ยังไม่ครบถ้วนหรือไม่ถูกต้อง ควรปรับปรุงพัฒนาต่อไป

2. ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้กับหลักสูตรสถานศึกษา

- ☐ สอดคล้อง
☐ ยังไม่สอดคล้อง ควรปรับปรุงพัฒนาต่อไป

3. รูปแบบของการจัดการเรียนรู้

- ☐ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
☐ ยังเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรปรับปรุงพัฒนาต่อไป

4. สื่อการเรียนรู้

- ☐ เหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้
☐ ยังไม่เหมาะสม ควรปรับปรุงพัฒนาต่อไป

5. การประเมินผลการเรียนรู้

- ☐ ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้
☐ ยังไม่ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ ควรปรับปรุงพัฒนาต่อไป

6. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวพินทุสร สังฆมนเเวศ)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

ความเห็นของรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ

- ☐ เพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้นำไปใช้สอนได้
☐ อื่นๆระบุ

ลงชื่อ.....

(นางสาวพูนรัตน์ พงษ์นา)

รองผู้อำนวยการโรงเรียนปทุมพิทยาคม

ความเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน

- ☐ อนุญาตให้นำไปใช้สอนได้
☐ อื่นๆระบุ

ลงชื่อ.....

(นางจิรกานต์ สุภสร)

ผู้อำนวยการโรงเรียนปทุมพิทยาคม

ภาคผนวก

- แบบสังเกตพฤติกรรม
 1. แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม
 2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
- ตัวอย่างโครงงานชนะเลิศ

เกณฑ์การประเมิน

ผ่านตั้งแต่ 2 รายการ ถือว่า ผ่าน
ผ่าน 1 รายการ ถือว่า ไม่ผ่าน

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

เกณฑ์การประเมิน			
คะแนน	9-10	ระดับ	ดีมาก
คะแนน	7-8	ระดับ	ดี
คะแนน	5-6	ระดับ	พอใช้
คะแนนต่ำกว่า	5	ระดับ	ควรปรับปรุง